

TARTU ÜLIKOOI VILJANDI KULTUURIAKADEEMIA
Muusikaosakond
Koolimuusika õppekava

Peeter Priks

**JÕHVI GÜMNAASIUMI ÕPILASTE ROCKANSAMBLI
KUULMISE JÄRGI MÄNGIMISE JUHENDAMINE**

Lõputöö

Juhendaja: Themuri Sulamanidze, haridusteaduse
magister (muusikaõpetaja), klaveri lektor

Kaitsmisele lubatud .....
(juhendaja allkiri)

Viljandi 2020

SISUKORD

SISSEJUHATUS	3
1. KUULMISE JÄRGI MUSITSEERIMIST TOETAVAD METOODIKAD.....	6
2. PRAKTILISE TÖÖ KIRJELDUS	9
2.1. Ülevaade ansambli tegutsemisest ja koosseisust	9
2.2. Ringitöö korraldus koolis.....	11
2.2.1. Ansambli kooskäimise perioodilisus ja muusikainstrumentide olemasolu	11
2.2.2. Probleemid ringitöö korralduses	11
2.2.3. Õnnestumised ringitöö korralduses	12
2.3. Repertuaari valiku põhimõtted	12
2.4. Repertuaari omandamise protsess	13
2.4.1. Ringitundide eesmärgistamine ja ülesehitus.....	13
2.4.2. Juhendamise metoodika.....	13
2.4.3. Raskused/takistused repertuaari omandamisel	15
2.5. Ansambli soov esineda ja esinemise võimalused	15
3. PRAKTILISE TÖÖ TULEMUSED JA JÄRELDUSED	18
3.1. Edukad metoodilised võtted õpilaste juhendamisel.....	18
3.2. Kuulmise järgi repertuaari omandamise tulemuslikkus	19
KOKKUVÕTE.....	21
KASUTATUD ALLIKAD.....	23
LISAD	25
Lisa 1 Tunnikonspektid.....	25
Lisa 2 Videotundide salvestused	31
SUMMARY	32

SISSEJUHATUS

On õpilasi, kes soovivad musitseerida ja tunda rõõmu koosmusitseerimisest teiste eakaaslastega olenemata sellest, milline on nende muusikaline ettevalmistus või kui hea on noodilugemisoskus.

Käesoleva töö eesmärgiks oli saada kinnitust, et koosmusitseerimisest huvitatud õpilaste juhendamine kuulmise järgi pillimänguoskuse arendamisel on tulemuslik ja kooli juhtkonna poolt toetatud. Samuti uurisin erinevat metoodilist kirjandust eesmärgiga leida ansambli liikmetele sobivaid juhendamise võtteid ja meetodeid.

Kuulmise järgi pillimängu õppimise ja õpetamise temaatika on mulle tähtis seetõttu, et alustasin 14-aastaselt ka ise iseseisvalt kitarri- ja trummimängu õppimist. Olen osalenud mitmete ansamblite koosseisus ning juhendanud noori pillimehi erinevates õppeasutustes. Noored pilliõppijad meenutavad mulle innukuselt ka mingil määral ennast ja mul on hea meel, et ma saan nende muusikalisele arengule kaasa aidata.

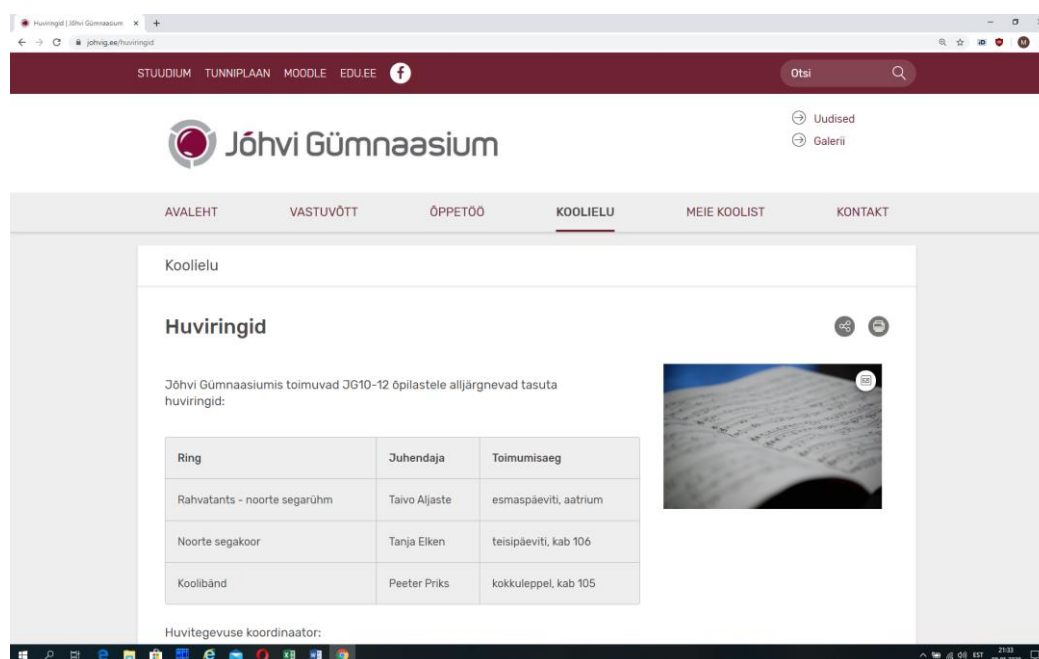
Üks minu juhendatavast ansamblist on Jõhvi Gümnaasiumi koolibänd "Zanovo" ehk siis tõlkes „uuesti“ või „algusest“. Poistel tekkis mõte, et oma gümnaasiumiaastate möödasaatmine ilma muusikata on igav ning tuleb teha oma elu põnevaks. Üle poolte neist on käinud muusikakoolis, aga oldi nõus kaasama bändiliikmeteks ka neid, kes pole muusikat varem õppinud vaid on muusikaga ainult põgusalt kokku puutunud.

Lõputöö ettevalmistamise käigus tutvusin esialgu riikliku seadusandlusega ja teiste dokumentidega, et selgitada, millised on koolinoorte ringitööde korraldamise põhimõtteid. Üks võimalustest muusikahuviliste noorte toetamiseks on üldhariduskoolides ringitööde korraldamine. Ringitööde korraldamine koolis on kirjeldatud riiklikul tasandil Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses.

Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse paragrahv viis lõige l ütleb: “Gümnaasiumil on nii hariv kui ka **kasvatav** ülesanne. Gümnaasiumi ülesanne on noore ettevalmistamine toimima loova, mitmekülgse, sotsiaalselt küpse, usaldusväärse ning oma eesmärgi teadvustava ja saavutada oskava isiksusena erinevates eluvaldkondades: partnerina isiklikus elus, kultuuri kandja ja edendajana, tööturul erinevates ametites ja rollides ning ühiskonna ja looduskeskkonna jätkusuutlikkuse eest vastutava kodanikuna“. Eriti oluline on aga asjaolu, et nii eelnimetatud õigusakti paragrahv 40 võimaldab osaleda **tasuta** ringitöös kõigil koolinoortel: „Õpilasel on õigus kasutada õppekavavälises tegevuses tasuta oma kooli rajatisi, ruume, raamatukogu, õppe-, spordi-, tehnilisi ja muid vahendeid kooli kodukorras sätestatud korras“. (Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse seadus 2020) Tasuta ringitöös osalemist võimaldab ka Jõhvi Gümnaasiumi põhimääruse paragrahvi 13 punkt 6. (Jõhvi Gümnaasiumi põhimäärus 2020)

Jõhvi Gümnaasiumi Õppekava üldosa punkt 10 kinnitab samuti, et kooli juhtkond toetab õppetööväliseid ringe, treeninguid, **muusika-** ja kunstiopinguid ning erinevaid individuaalseid või ühisalgatusi, mis avardavad silmaringi, pakuvad võimalusi uute oskuste arenguks ning õppetöö toetamiseks ja mitmekesistamiseks. Jõhvi Gümnaasium toetab õpilaste ja koolitöötajate huviharidust võimaluste piires, pakkudes kooliruume ja tuge huvitegevuse mitmekesistamisel ning uute võimaluste leidmisel ja loomisel. (Jõhvi Gümnaasium. Õppekava 2020)

Info tasuta huviringide tööst on näha Jõhvi gümnaasiumi kodulehel (vt Joonis 1).

The screenshot shows the website of Jõhvi Gümnaasium. The main navigation bar includes links for STUUDIUM, TUNNIPLAAN, MOODLE, EDU.EE, and a search bar. The page title is 'Jõhvi Gümnaasium'. Below the navigation bar, there are links for AVALEHT, VASTUVÕTT, ÕPETÖÖ, KOOLIELU (selected), MEIE KOOLIST, and KONTAKT. The 'Huviringid' section is active, displaying a list of interest groups and their coordinators.

Ring	Juhendaja	Toimumisaeg
Rahvatants - noorte segarühm	Taivo Aljaste	esmaspäeviti, aatrium
Noorte segakoor	Tanja Elken	teisipäeviti, kab 106
Koolibänd	Peeter Priks	kokkuleppel, kab 105

Huvitegevuse koordinaator:

Joonis 1. Jõhvi Gümnaasiumi huviringid (*Allikas:* <https://www.johvig.ee/huviringid>)

Kui eelmainitud dokumendid räägivad ringitöö korraldusest ja eesmärkidest üldhariduskoolis, siis ka Huviharidusstandardis toodud huvihariduse eesmärk on sisuliselt sama - luua võimalusi isiksuse mitmekülgsaks arenguks ja toetada noore kujunemist hästi toimetulevaks ühiskonnaliikmeks. (Huviharidusstandard 2020)

1. KUULMISE JÄRGI MUSITSEERIMIST TOETAVAD METOODIKAD

Marju Mäe on uurinud oma bakalaureuse töös „Grupiõppe metoodilised alused ja nende rakendamise võimalused flöödi algõpetuses“ Sinichi Suzuki (1898-1998), Carl Orffi (1895-1982), Zoltàn Kodàly (1882-1967), Riho Pätsi (1899-1977) kui ka teiste tuntud muusikapedagoogide muusikaõpetamise metoodikaid. Kui Z. Kodàly meetod keskendub põhiliselt lapse varajases eas üldmuusikalisele kasvatamisele, siis C. Orffi meetod peab oluliseks pillipartiide õppimist kuulmise järgi. Ka S. Suzuki meetod peab tähtsaks enne pillimängu alustamist helikandjatelt nende palade kuulamist, mida pärast mängima õpitakse. (Mäe 2011, lk 8-10)

Muusikadidaktika artiklite kogumikus nimetab Inge Raudsepp oma artiklis Riho Pätsi fenomeniks Eesti muusikapedagoogikas. Üheks R. Pätsi muusikapedagoogiliseks põhimõtteks oli veendumus, et eranditult kõik inimesed on musikaalselt mõjutatavad ja arenguvõimelised. R. Päts väidab, et muusikalised võimed tekivad ja arenevad muusikalises tegevuses süsteemikindla pedagoogilise töö tulemusena ning et õppimine peab pakkuma mitmekesist tegevust kordamise ja harjutamise kaudu, kus uued teadmised ja oskused omandatakse nii kindlalt, et neid saaks iseseisvalt ja vabalt rakendada praktilises musitseerimises. (Kiilu, K ja Sepp, A. 2014, lk 32, 44)

Kaasaegsetest muusikutest on hea välja tuua näitena tuntud kitarrist Eric Claptoni kujunemist tunnustatud kitarristik. E. Clapton kirjeldas oma põhjalikus autobiograafias „Clapton“ muusikuks arenemise etappe. Suurem osa muusikast, millega ta nooruses tutvus, tuli raadiost, mis kodus mängis lakkamatult. Lisaks sellele õppis Clapton muusikat kuulama kogu olemusega ning mõistis, et muusikal on talle tervendav mõju. Kitarrimängu õppimine

algas Claptonil konarlikult ja ilma, et keegi oleks teda õpetanud. Clapton õppis esimest lugu kitarril mängima puhtalt kuulmise järgi, kuulates plaati ja mängides kaasa. (Clapton 2009, lk 24-25, 30)

Minu esimene tõsisem huvi kitarrimängu vastu tekkis 14-aastatselt. See sai alguse juhuslikult klassivenna näidatud YouTube keskkonna videost, kus toimus väga emotsionaalne ansambli esinemine: taoti suuri trumme, laval seisis kõrged kitarrivõimud, esinesid karvased muusikud. Tegu oli ansambliga Nirvana. Ansamblist Nirvana sai minu jaoks tol hetkel maailma kese. Uurisin nende kohta nii palju kui sain ning mõtlesin, kuidas selline bänd küll toimib. Tekkis unistus ka suurtel lavadel esineda ligi 80 tuhande inimese ees.

Sain oma onult kasutada akustilise kitarrini ning hiljem ka elektrikitarrini ja kitarrivõimendi. Vürtsi lisas veel väike karbike, millele jalaga vajutamisel kitarriheli kärises või siis oli kristallselge. Mulle näidati paar akordi ette, anti akordikaart kaasa ning asusin asja uurima. Kuna ma ei saanud aru kitarrikaelal asuvatest täppidest, astmetraatidest, siis avasin YouTube videokeskkonnas oma lemmikbändi ja jälgisin, kus ja kuidas kitarrist oma kätt hoiab. Tegin sama järgi ja kui pill oli hääles, siis oli tulemus enda arvates rahuldav. Õnneks on internetiavarustes mitmeid häid kitarrimängu õpetavaid videosid. Vaatasin, kuulasin, proovisin järgi mängida. Ja nii palju-palju kordi. Tõsiselt hakkasin ma kitarrimängu harjutama Kaitseväge rockansambelis, kus orkestri- ja ansambliproovide kõrvalt jäi küllalt aega iseseisvaks harjutamiseks.

Oma esimese ametliku kitarrimängu tunnini sain alles Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemiasse õppima asumisel. Kuna kitarrimängu algusaastatel ma ei teadnud midagi õigest mängutehnikast ja harjutamise võtetest, siis iga pillimängu tund oli minu jaoks tõsine ja hariv õppeprotsess. Kõik oli uus ja huvitav. Näiteks, väikese sõrme kaasamine meloodiatesse ja erinevatesse käikudesse algas mul alles akadeemias.

Kuna rockansamblitesse kuulub ka trummar, siis oli ka see instrument minu jaoks vägagi põnev. Andsin endale aru, et kortermaja viienda korruse kolmetoalisse korterisse harjutamiseks trummikomplekti tekitamine, ei ole naabrite suhtes mõistlik. Asjale tuli läheneda loominguliselt. Internetis on ju paljude erinevate trummikomplektide fotosid. Loomulikult sai minu lemmiktrummariks Dave Grohl ansamblist Nirvana. Tema

trummikomplektiga sarnase lavaasetusega trummikomplekti tekitamiseks läksid käiku kõik sobivad kodused vahendid: padjad, kilekotid, toolid. Asetasin patju ja toole nii, et tekiks mingi sarnasus trummikomplektiga. Selleks, et efektialdrikkuid imiteerida, panin padjad kilekottidesse ja asetasin sinna, kuhu vajalikuks pidasin. Naabrid olid õnneks mängimise ajaks teinud endale helikindla seina. Emotsioon tuli enne tehnikat, sest vaadates D. Grohl-i esinemisi uskus, et sellest piisab. Mõni aeg hiljem tekkisid võimalused ka tõelistel trummikomplektidel harjutamiseks. Muudkui vaatasin videosalvestusi, analüüsisin ja proovisin järgi mängida võimalikult sarnaselt.

E. Clapton õppis kitarrimängu iseseisvalt, pidevalt lugusid üha uuesti kuulates, kuulmise järgi järele mängides ja algul ilma professionaalse juhendamiset. Mina olen tegutsenud uute pillide mängima õppimisel praktiliselt samamoodi. See kinnitab R. Pätsi veendumuse õigsust, et kõik inimesed on musikaalselt mõjutatavad ja arenguvõimelised.

Võttes arvesse kõiki neid erinevaid metoodikaid ja isiklikku kogemust, soovisin sellist õppimisvõimalust pakkuda ka oma õpilastele.

2. PRAKTILISE TÖÖ KIRJELDUS

Tänapäeval on muusikaõpetajate hulgas aktuaalseks muutunud küsimus väärtustest ühiskonnas, kus muusika loomist mõjutavad tugevalt tehnoloogilised uuendused ja hiiglasuur muusikaturg. Muusikahariduse üks põhilisi eesmärke väljendub motos: muuta muusikat inimlikumaks ja muuta inimesi musikaalsemaks! Muusikaõpetajate võtme probleemiks on kuidas uue tehnoloogia poolt pakutavatest positiivsetest võimalustest kasu saada. (Liimets, A et al. 1999, lk 33)

Järgnevalt annan käesoleva töö autorina ülevaate Ida-Viru maakonnas tegutseva Jõhvi Gümnaasiumi koolibändist, selle juhendamisest ning repertuaari omandamise protsessist.

2.1. Ülevaade ansambli tegutsemisest ja koosseisust

Olen juhendanud Jõhvi Gümnaasiumi koolibändi (edaspidi ansambel) alates 2018.a. jaanuari kuust. Ansambli nimeks on „Zanovo“ ja selle koosseisu kuulub viis koolinoort, kes on Jõhvi Gümnaasiumi õpilased. Varasemalt oli ansambli koosseis esinenud koolis peetavatel üritustel ühe-kahe looga.

Kui asusin Jõhvi Gümnaasiumi ansamblit juhendama, siis oluline oli esmalt teada saada, milline on ansambli liikmete koos musitseerimise eesmärk. Ühel nõul oldi, et eesmärke on mitu:

- saada ansambli liikmetega kokku ja veeta kvaliteetaega,
- õppida koos musitseerima,
- õppida ansamblikaaslastelt uusi nippe pillimängu tehnikas ning
- nautida lihtsalt muusika tegemist.

Ansambli solist Denni arvas, et enne tuleb alustada populaarsete lugude *coverite* esitamisega, siis saab aru, kas bänd üldse omavahel toimib ja kas saadakse üksteisest aru. Hiljem võib kaaluda oma lugude loomist ja esitamist.

Ansambli koosseis on klassikaline rock-ansambli koosseis, kuhu kuuluvad: laulja, kaks kitarristi, basskitarrist ja trummar. Ansambli töös osalevad :

- Denni Karin - laulja,
- Daniil Solovjev - kitarr,
- Aleksandr Grigoriev - kitarr,
- Nikita Kotškin - bass,
- Igor Mahlinovski- trummid.

Ülevaade õpilaste muusikalisest taustast on toodud järgnevas tabelis (Tabel 1).

Tabel 1. Ansambli liikmete muusikaline taust

Muusikaline taust	Denni	Daniil	Aleksandr	Nikita	Igor
Peab viisi	jah	jah	jah	jah	jah
Ringitunnis aktiivne	jah	jah	jah	jah	jah
Tunneb nooti	jah	jah	ei	ei	jah
Käis muusikakoolis:	jah	jah	ei	ei	jah
Põhipill muusikakoolis	flööti	akordion	-	-	saksofon
Lisapill muusikakoolis	kitarr, klaver	kitarr	-	-	klaver
Iseseisvalt õppinud pillimängu, laulu:	laulmine	elektrikitarr	kitarr	basskitarr	trummid
Laulab/mängib ansambelis pilli	laul	elektrikitarr	elektrikitarr	basskitarr	trummid

Tabelist on näha, et viiest ansambli liikmest kolm on käinud muusikakoolis ja õppinud erinevaid pille ning kaks liiget on pillimängu iseõppijad. Muusikakoolis õppinutest ainult ühel ansambli liikmel on võimalik kasutada mingil määral muusikakoolis omandatud pillimängu oskust. Seega enamuse ansambli liikmetest on pidanud omandama uue pilli mänguoskust iseseisvalt.

2.2. Ringitöö korraldus koolis

2.2.1. Ansambli koostäimise perioodilisus ja muusikainstrumentide olemasolu

Juhendajana leppisin ansambliga kokku, et koos käime vähemalt üks kord kahe nädala jooksul. Vajadusel kohtusime sagedamini, kuid oli ka perioode, kus õppetöö mahu suurenemise tõttu nii ansambli liikmetel kui ka minul, olime sunnitud muutma koostäimise aegu.

Kui õpilased tundsid, et nad soovivad mõnda aega mitte koos käia (näiteks koolivaheaegadel), siis nii see sai ka omavahel kokku lepitud .

Jõhvi Gümnaasiumil on olemas suhteliselt head tingimused ja varustus rock-ansambli tegutsemiseks. Muusikaklassis on lisaruum, mida ansambli liikmed nimetavad bändiruumiks. Lisaks muusikaõpetuses vajaminevatele õppevahenditele on seal ka ansambli tööks vajalik valmidus: muusikainstrumendid, helitehnika ja vajalikud tarvikud.

Ansambli kasutada on:

- basskitarr ja kaks elektrikitarr;
- viis metallist keeltega akustilist kitarr;
- trummikomplekt, kuhu kuulub basstrumm, väike trumm, kõrge *tom*, keskmine *tom*, *maatom*, *hi-hat* ehk pedaalaldrik, *crash*-aldrik, teine *crash*-aldrik, *ride*-aldrik, trummari iste ja loomulikult hulgaliselt trummipulki. Justin Scott oma raamatus „Trummari piibel“ ütleb, et 1960-ndatel oli trummikomplekt üksiku *tomi* ja suure basstrummiga rock-trummarite lemmik. (Scott, J. 2009, lk 17);
- basskitarrivõimendi, kaks elektrikitarrivõimendit koos vajalike kaablitega (toitekaablid, kitarrikaablid 3,5 mm *jack* otsadega)
- helivõimenduse süsteemist on olemas kõlarid koos statiivide ja vajalike kaablitega, mikrofonid ja nende kaablid, mikrofonistatiivid, helipult vajalike lisadega.

Kõikidel eelnimetatud muusikainstrumentidel ja tarvikutel on olemas korralikud kandekotid, et võimaldada nende turvalist transportimist üritustele väljaspool muusikaruumi.

2.2.2. Probleemid ringitöö korralduses

Distsipliini ja kohalkäimise osas probleeme ei ole ette tulnud. Kokkusaamised on ära jäänud pigem õppetöö mahu suurenemise tõttu õppeperioodide lõpus või erinevate ürituste

toimumisel, kus ansambli liikmed on pidanud kohal viibima. Esinenud on ka haigusjuhtumeid, mis ei võimaldanud proovi läbi viia.

2.2.3. Õnnestumised ringitöö korralduses

Ansambel on minu juhendamise ajal osalenud ühel konkursil ning kooli klassivälistel üritustel, mis on neid innustanud asjaga edasi tegelema. Nad on aru saanud ka seda, et muusika ei ole võistlus. Tuleb teha tööd eesmärgi nimel, mida tahad saavutada ning mitte kalduda kõrvale. Poisid mõistavad, et muusika tegemine muusika enda pärast on just see, mis neid köidab. Neile meeldib kodus harjutada ning oma instrumendialaseid oskuseid lihvida kuna see tekitab nendes hea enesetunde. Muusika on aidanud neid ka muus õppetöös ning hoiab erinevad tegevusvaldkonnad tasakaalus.

2.3. Repertuaari valiku põhimõtted

Repertuaar moodustavad poiste poolt kokku pandud loetelu lugudest, mis neile kõige rohkem meeldivad. Populaarsete artistide lugudest enda versiooni loomine aitab aru saada muusikast, sõnadest, meloodiast, rütmist jne. Selle pilgu läbi õpitakse ka ise lugusid looma.

Lõppeval õppeaastal olid ansambli repertuaaris järgmised lood:

Imagine Dragons – “Demons”;

Imagine Dragons – “Believer”;

Imagine Dragons – “It's time”;

Green Day – “Boulevard of Broken Dreams”;

Leonard Cohen – “Hallelujah”.

Rokkansambli Green Day (USA) lugu „Boulevard of Broken Dreams“ on lugu albumilt „American Idiot“. Album võitis 2005. aastal Grammy auhinna rokkalbumi kategoorias. Loos on meeldejääv motiiv, lugu on hästi kaasa lauldav. Ilmselgelt seetõttu sai ta väga populaarseks kogu maailmas . Seda kinnitavad muusikalised edetabelid erinevates riikides.

USA *indie*-bänd Imagine Dragons lood on pop-rock-indie sugemetega ning suunavad kuulajat rännakule tutvustades eelmainitud muusikažanritele omaseid tunnuseid. Nagu lugude loetelust näha, on kooli ansambel nimetatud bändi fänn ja austaja.

Leonard Coheni „Hallelujah“ on lugu, mis valmistas Jõhvi Gümnaasiumi ansamblile kõige enam probleeme. Keerukus seisnes vokaalsetes liikumistes ning harmoonia omandamises. Pala tempo muutumine, helistiku vahetused ning muutused vormiosades raskendas loo õppimist, seetõttu ansambel otsustas esialgu loo kõrvale panna paremaid aegu ootama.

2.4. Repertuaari omandamise protsess

2.4.1. Ringitundide eesmärgistamine ja ülesehitus

Ringitundide eesmärgiks oli tutvustada õpilastele midagi, mida tavaline õppeprotsess muusikakoolis ja tavakoolis ei võimalda. Ringitundide ülesehitus on olnud erinev. Ühe ringitunni ajal toimuvad nii individuaalsed juhendamised kui ka koosmängu juhendamised. Me tegeleme looga nii, et see ei kaotaks oma voolavust, olemust ja ägedust. Hoolitseme selle eest, et lugudes oleks detailsust, mis tekitaksid kuulajates põnevust ning, et lugu oleks energiline ning sütitaks kuulajaskonda. Igal korral kuulasime ka ära poiste erinevaid seisukohti või ideesid mingite lugude oma repertuaari sobitamisest. Õpilased on ka aru saanud, et kriitika on edasiviiv jõud. Kõik mõistavad, et vahel mingi nüanss ei toimi või ei tööta loo heaks ning selle mittekasutamine ei tekita kelleski solvumise tunnet, lugu saab ju lõpptulemusena sootuks kvaliteetsema kõla.

2.4.2. Juhendamise metoodika

Tiit Lauk kirjutab oma raamatus „Saatekujunduse ABC“, et muusikapala esitamisel peaks alati olema eesmärgiks maksimaalselt hea lõpptulemus.

Juhendajana olen järginud oma ansambli juhendamisel ja rütmimuusika saatepartiide kujundamisel Tiit Laugu soovitusi. „Vilets saade võib põhjalikult rikkuda solisti suurepärase esituse ja ka vastupidi, väga hea saade võib peita paljud solisti vead ja puudused ning anda täiesti korraliku lõpptulemuse. Rütmimuusikat esitades peab endale aru andma, et siin on tegemist praktiliselt võrdsete partneritega ja saatja liigne tagasihoidlikkus maneeris „oh mis nüüd mina!“ ei ole kohane.“ Järgnevalt kirjeldangi rütmimuusikapõhiseid klaveril

saatekujunduse võimalusi , nagu need on kirjas Tiit Laugu õpikus „Saatekujunduse ABC“. (Lauk, T. 2012, lk 29)

Kõigepealt tuleks teha esitatava muusikapala analüüs:

- Läbi lugeda sõnad ja leida laulu sõnum;
- Läbi mängida viis koos harmooniaga;
- Luua endale mõtteline ettekujutus lõpptulemusest ideaalis (see võib mõtteis kõlada kas või sümfooniaorkestri esituses). Seda faasi ette valmistades ei soovita alahinnata, sest sellest sõltu kogu kontseptsiooni kujunemine;
- Välja mõelda, mis rütmis peaks lugu olema;
- Leida õige tempo. Kõigepealt peaks arvestama tempo sobivust laulu sisuga, seejärel tehnilist külge - et solist jõuaks sõnad korralikult välja laulda; tempost sõltub ka saatefaktuuri valik;
- Leida solistile sobiv helistik ja vastavad mänguvõtted.

Nagu eespool mainitud, arvestab helilooja esitajate kui kaasautoritega, see tähendab aga oluliselt suuremat loomingulist tegevusvabadust süvamuusika interpretidega võrreldes. (Lauk, T. 2012, lk 29)

Eelnimetatud õpik on kirjutatud klaverisaate kujundamist silmas pidades. Päris kõiki neid elemente pole vaja ise leiutada ega kasutada juhul, kui lugu üritatakse kaverdada eelkõige originaali järgi.

Iga lugu sisaldab mingeid eripärasusi. Mõnel on sõnum, mõnel on meloodia, mõnel on rütm. Kõigil lugudel on mingi alustala, millele kinnitub kogu kompositsioon. Kui võtta näiteks mõni lugu, kus kõige keskmeks on kitarri ja trummi omavahelise sobivuse võimendamine, siis selle peabki võtma loo aluseks.

Standardne pop-rock lugu koosneb sissejuhatusest, salmist, refräänist, vaheosast ja lõpust. Vahel lisandub ka soolo või siis see asendab hoopiski vaheosa. Sellise lugude ülesehituse olen kasutusele võtnud peale paljude pop-rock ansamblite kuulamist. Kõik bändipoisid kuulavad oma partiisid ning proovivad neid jäljendada. Kui nad ei saa aru, siis ma mängin neile ette. Näiteks kui trummar ei saa aru, millist taldrikut parasjagu kasutatakse, siis saangi omal käel ette näidata. Kuna ma olen tegevmuusik nii kitarristina kui ka solistina ning oma ansambli „Boamadu“ jaoks lugude algeid teinud, siis on hea näidata bändiõpilastele ette ükskõik, millisel bändis kasutusel oleval pillil, mis ja kuidas teha võiks/peaks. Kõikide

õpitud osade sobivas järjekorras kokkupanemisel tekibki vormiliselt tervikliku ülesehitusega muusikapala.

2.4.3. Raskused/takistused repertuaari omandamisel

Repertuaari omandamise tempot pidurdas kohati asjaolu, kui mõni õpilane ei saavutanud teatud aja jooksul pillimängus soovitud tulemust. Sellisel juhul oli oluline õpilast toetada täiendavate selgituste andmisega ning mitmete ettemängimiste ja koos läbimängimistega ning rõhutada õpilasele harjutamise olulisust eesmärgi saavutamiseks. Lähtuval muusiku andest kulgeb mingisuguse muusikalise elemendi kujundamine ning omandamine erineva aja ja kvaliteediga. Mõned saavutavad soovitud tulemuse kiiresti, kuid mõnedel läheb rohkem aega ning nad näevad sellega rohkem vaeva. Sellega tuli vahel leppida, leiti jõukohane lahendus ja jätkati harjutamisega. Kokkuvõtteks saavutas ansambel soovitud ja kõigi ansambli liikmete poolt aktsepteeritava tulemuse.

Teiseks tekkinud murekohaks oli keeleline barjäär. Kõigi ansambli liikmete koduseks keeleks on vene keel. Ansambli juhendamine toimus aga eesti keeles. Õpilaste juhendamisel pidin võimalikult lihtsat lauseehitust kasutama, sest muidu oleks õpilastel raske öeldust täpselt aru saada. Juhendajana oli aga selline takistusmulle hoopis positiivseks asjaoluks, sest üle pika aja oli võimalik vene keelt praktiseerida ning uusi venekeelseid muusikaväljendeid teada saada. Ansambli liikmetele oli keelebarjäärist tekkinud olukord heaks võimaluseks õppida ringitunnis kahte keelt üheaegselt: muusika ja eesti keelt. Õnneks on olemas selline suhtlusviis nagu muusika, mis võimaldab inimestel üksteisega suhelda just helide abil ning see on suhtlusviis, mis väärib sama palju austust ja tunnustamist nagu kõik teised keeled.

2.5. Ansambli soov esineda ja esinemise võimalused

Jõhvi Gümnaasiumi ansambel on võtnud vastu otsuse, et nad esinevad vaid siis, kui selleks on kõigi ansambli liikmete heakskiit. Kuna tegutsevate ansamblite arv ei ole väike, siis avalikkuse ette tulekski alati tulla kvaliteetse tulemusega. Jõhvis ja Ida-Viru maakonnas on avalikke üritusi ning sündmusi, kuhu oodatakse meelsasti noorte kollektiive.

Jõhvi Gümnaasiumi ansamblil oli 2019.a. mais võimalus esineda Ida-Virumaa noortebändide päeval. Osalemist ja äramärkimist kajastas ka kooli kodulehekülg (Joonis 2 ja Foto 1).

Joonis 2. Jõhvi Gümnaasiumi uudis (Allikas: <https://www.johvig.ee/uudised/ida-virumaa-noortebandide-paev-2019>)

Pop-rock muusikastiili viljelevat bändi tehes ei pruugi olla kontserdil soovitud arvu publikut lava ees, kuid aina enam on tekkinud noori, kes toetavad üksteise tegemisi ja tulevad meelsasti kuulama ja kaasa elama oma klassi- või koolikaaslaste esinemistele. Aga see ongi kogu loominguilise tegevuse mõte – pakkuda teistele toredat ajaveetmise võimalust ning saada osa etenduskunstidega kaasnevast raskest lavataguse töö kogemusest.

Foto 1. Ansambli esinemine (Allikas: <https://johvig.ee/uudised/ida-virumaa-noortebandide-paev-2019>)

3. PRAKTILISE TÖÖ TULEMUSED JA JÄRELDUSED

3.1. Edukad metoodilised võtted õpilaste juhendamisel

Kõige tõhusamaks meetodiks pillimängu õppimiseks ja õpetamiseks kujunes mänguvõtetest videosalvestuste tegemine seda eriti pillimängu õppimiseks. Tänapäeval on väga kvaliteetsed videosalvestusvahendid, millega saab selge pildi ja kvaliteetse heli.

Näiteks kitarrist soovis kodus harjutamiseks klippi, mis näitaks vasaku käe sõrmede liikumist kitarris sõrmlaulal. Juhendajana mängisin õppimiseks vajaliku osa ette ning õpilane salvestas selle. Kodus harjutades sai ta seda klippi aeglustada või esitada originaaltempo. Aeglustades jäi talle rütm ja sõrmede liikumine meelde ning tal oli kergem seda ise omandada. Järgmises proovis mängis õpilane ette harjutamise tulemusel kvaliteetselt omandatud fraasi. Sellist võimalust sai pillimängu tehnilise poole arendamiseks kasutada kõikide ansambli liikmetega, sest igale ansambli liikmele oli vaja mingil hetkel ikkagi midagi juhendaja poolt instrumendil ette näidata - nii aeglases tempos kui ka originaaltempo. Lisades 1 ja 2 on toodud valik individuaaltundide tunnikonspektidest ja videotundide salvestustest.

Teine edukas meetod oli kuulmise järgi õppimine. Salvestasin mobiiltelefoniga või mõne muu nutiseadmega pillipartii või mingi käigu (fraasi) ning edastasin abivajajale. Kui õpilasele jäi midagi arusaamatuks, siis tal oli alati võimalik pöörduda minu poole selgituste saamiseks. Ka selline õppimise/õpetamise viis andis positiivse tulemuse. Kahjuks salvestuse järgi õppimisel jääb puudu visuaalsest pildist ning ei saa kasutada lisaks kuulumismälule nägemismälu. Minu arvates ning toetudes ka üldlevinud pedagoogilistele vaadetele, on pillimängu õppimine nägemis- ja kuulumismälu koosmõju kasutades oluliselt tõhusam. See võimaldab kiiremini saavutada ootuspärase tulemuse.

3.2. Kuulmise järgi repertuaari omandamise tulemuslikkus

Repertuaari omandamine sõltub täielikult lugude valikust. Kindlasti on repertuaaris selliseid palasid, mis ei sobi kõigile ansambli liikmetele ühtmoodi hästi. See ongi üsna tõenäoline, kuid tegu on positiivse nähtusega. Inimesed ongi erinevad ning erinevad vaated ainult lisavad lugudesse mõnusat pinget ning edasiliikuvust. Iga muusikaline teos või pala jutustab mingist elulisest olukorrast, südamlikust sündmusest, seiklusest või loodusnähtusest ning selle kulg voolibki pala karakteri. Vaatamata esinenud loomingulistele erimeelsustele on repertuaari omandamine olnud ansambelis meeleolukas protsess. Lugude selgekssaamise kiirus ei ole olnud oluline, sest lõpptulemus ja kvaliteet on enam tähtsad.

Juhendamise ajal õppis ansambel selgeks neli lugu: ansambli Imagine Dragons lood „Demons“, „Believer“ ja „It's time“ ning ansambli Green Day loo „Boulevard of broken dreams“. Süvenesime igasse loosse põhjalikult ning tänu sellele suutis ansambel nende lugude esitamise ka kindlalt omandada.

Probleeme tekitas Leonard Cohen lugu „Hallelujah“. Lugu on keeruline tehnilisest aspektist. Nii sügava sõnumiga tundelise esituslaadiga laulu esitamine ei tarvitse nii noorele kollektiivile olla praegu sobiv. Ansambel otsustas selle loo juurde tagasi tulle mõne aja möödudes. Muusikalise tegutsemise alguses on bänd noor ja asja kallal suure energiaga ning ei suuda veel mõelda ümbritseva maailma probleemidele ning seostada neid oma loominguga. Bändi algusaastate ilu seisnebki boheemluses, pulbitsevas energias, edasiviivas jõus, kartmatuses ning soovis esineda igal pool, kus võimalik ning esitada nii palju lugusid, kui vähegi oskusi on. Edasi asub aga igaüks ise oma muusikalist teed rajajama, just sellesse suunda, mis on kõige südamelähedasem.

Kuna bänditegevuse jooksul toimus ansambli liikmete mänguuskuses märgatav areng, siis tekkis neil soov uuesti arranžeerida eelnevalt õpitud lood. Juhendajana andsin neile selle võimaluse ja aitasin ka kaasa, kuid mainisin, et see ongi üks koosmusitseerimise protsessi osa. Juhendamisel rõhutasin ka, et on otstarbekas kõiki omandatud uusi tehnilisi nüansse

kasutada pigem uute lugude loomisel. Selle tulemusena moodustub ansambli enda loodud lugudest repertuaar, mille üle saavad ansambli liikmed uhked olla.

Käesoleva aasta jaanuaris esitati bändile ka pakkumine võtta osa 2020.a. noortebändide päevast, mis pidi toimuma aprilli kuus. Ansambel oleks olnud valmis esitama ansambli Imagine Dragons kolme lugu ja ansambli Green Day loo. Leonard Cohen lugu „Hallelujah“ ei oleks saanud selleks ajaks esinemisküpsiks. Kahjuks aga sel kevadel jäi kohalikele bändidele väga märkimisväärne üritus ära eriolukorrast tingitud piirangute tõttu. Samuti jäid või jäävad ära kõik sellised üritused nagu koolipeod, tähtpäevad ja teised meelelahutuslikud üritused, kus ansambel oleks saanud oma esinemiskindlust lihvida.

Olen püüdnud ansambli juhatamisel lähtuda ja niipalju kui võimalik ka rakendada Aavo Otsa Muusikastuudio kodulehel (Ots, A. 2020) loetletud õpilasi motiveerivaid tegureid :

- Laps teeb heameelega seda, mis teda huvitab ja milline tegevus talle meeldib.
- Eeskuju. Selleks on eelkõige õpetaja meeldiv mäng, kontserdid, ...jne.
- Koosmusitseerimine õpetajaga.
- Ansamblimäng ehk “meeskonnatöö”: oluline on hea repertuaar ja huvitavad kontserdid.
- Edukad kontserdid.
- Kiitus, esiletõstmine.

Repertuaari omandamise protsessi juhtimisel on väga oluline olnud toetada ja tunnustada nii igat ansambli liiget eraldi kui ka ansamblit koosvõttes. Positiivne õhkkond ringitundides aitab luua lugudele vastavat meeleolu ja nautida koosmusitseerimist.

KOKKUVÕTE

Käesoleva töö eesmärgiks oli saada kinnitust, et koosmusitseerimisest huvitatud õpilaste juhendamine kuulumise järgi pillimänguoskuse arendamisel on tulemuslik ja kooli juhtkonna poolt toetatud. Samuti uuriti erinevat metoodilist kirjandust eesmärgiga leida ansambli liikmetele sobivaid juhendamise võtteid ja meetodeid.

Laste muusikalise arendamise tähtsust inimese arengus rõhutasid 19.sajandi muusikateadlased Sinichi Suzuki (1898-1998), Carl Orffi (1895-1982) ja Zoltàn Kodàly (1882-1967). Riho Päts (1899-1977), kui Eesti muusikapedagoogika fenomen, oli veendunud, et eranditult kõik inimesed on musikaalselt mõjutatavad ja arenguvõimelised.

Käesoleva töö autor juhendab alates 2018. aastast Jõhvi Gümnaasiumis tegutsevat bändiringi. Ansambelis osaleb viis noormeest, kes õpivad gümnaasiumi üheteistkümnendas klassis. Kolm noormeest - laulja, elektrikitarrist ja trummar, on lõpetanud ka muusikakooli erinevatel erialadel. Jõhvi Gümnaasium on võimaldanud ansamblil tasuta kasutada ringitööks vajalikke ruume. Muusikainstrumentide, helitehnika ja tarvikute valik võib teha kadedaks nii mõnegi kooli. Tänu kooli huvitatusele ja materiaalsele toele saabki ansambel tegutseda. Siinkohal tänab töö autor kooli juhtkonda pakutud võimaluse eest juhendada bändiringi ja panustada õpilaste muusikalisse arengusse ning on koolipoolse huvi korral nõus juhendamist jätkama.

Lugude üha uuesti kuulamine ja kuulumise järgi selgeks õppimine, tekitas ka käesoleva töö autorile esialgu raskusi. Lugude iseseisev selgeksõppimine võttis palju aega, nõudis suurt püsivust ja kannatlikku meelt. Tahe olla tuntud muusikutest eeskujudega sarnane, motiveerib autorit ka edaspidi pillimängu tehnikat arendama ja teistele pillimeestele omandatut õpetama.

Võttes arvesse kõiki neid erinevaid metoodikaid ja isiklikku kogemust, soovisin sellist õppimisvõimalust pakkuda ka oma õpilastele.

Ansambli tegemisi innustab osalejate süvendatud huvi koos musitseerida ning juhendajana oli hea võimalus jagada noortega ansamblites osalemise positiivseid kogemusi. Jõhvi Gümnaasiumi ansambel toimib kui kokku sulanud meeskond ning takistuseks ei ole saanud osa liikmete noodikirja mittetundmine. Noodikirja mittevaldamise on korvanud pillimeeste sihikindel harjutamine ja soov suhelda helide keeles.

KASUTATUD ALLIKAD

Clapton, E. 2009. *Clapton. Autobiograafia*. Tallinn: Olion, lk 24-25, 30.

Huviharidusstandard, RTL 2007, 27, 474.

<https://www.riigiteataja.ee/akt/12809661>, (10.05.2020).

Jõhvi Gümnaasiumi põhimäärus. RT I, 04.08.2015, 12; RT I, 20.02.2018, 1.

<https://www.riigiteataja.ee/akt/104082015012>, (10.05.2020).

Jõhvi Gümnaasium, ÕPPEKAVA. 2016.

<https://www.johvig.ee/sites/johvig.ee/files/ppekava-ldosa-2016-versioon.pdf>, lk 26, (10.05.2020).

Lauk, T. 2012. *Saatekujunduse ABC*. Tallinn: Argo, lk 29.

Muusikakasvatuse minevik ja tänapäev. Past and Today of Music Education. 1999. Riho Pätsi 100. sünnipäevale pühendatud rahvusvahelise konverentsi teesid. 1999. Toim Airi Liimets. Tallinn: TPÜ Kirjastus, lk 33.

Muusikaõpetuse didaktika: Valik artikleid. 2014. Koostanud Kiilu, K ja Sepp, A. Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia, Tallinn.

file:///C:/Users/user/Desktop/Lõputöö/Muusikaõpetuse_didaktika_Valik_artikleid.pdf, lk 32, 44. (10.05.2020).

Mäe, M. 2011. Grupiõppe metoodilised alused ja nende rakendamise võimalused flöödi algõpetuses. [Bakalaureusetöö]. Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemia. Viljandi.

https://dspace.ut.ee/bitstream/handle/10062/17704/Marju_Mae_Bakalaureusetoo.pdf?sequence=1&isAllowed=y, lk 8-10. (10.05.2020).

Ots, A. Õpetajaks kujunemine. <http://www.musicstudio.ee/metoodika-2/> (10.05.2020).

Põhikooli- ja gümnaasiumiseadus. RT I 2010, 41, 240; RT I, 06.05.2020, 1.

<https://www.riigiteataja.ee/akt/106052020027?leiaKehtiv> (10.05.2020)

Scott, J. 2009. Trummari piibel. Trummimängu ABC + CD. Tallinn: Sinisukk, lk 17.

LISAD

Lisa 1 Tunnikonspektid

1. Tunnikonspekt: Denni - laulja

Tunni teema:

Bändi helikvaliteedi tõstmine helimehe kaasamisega bändi tegevusse.
Arvutisest protsessorite kasutamine bändi helipildis. Omalooming.

Tunni üleschitus:

Arutelu bändi elu tõhustamiseks

Eesmärk (õpitulemused jm eesmärgid õppija seisukohalt) :

Selgitada helimehe olulisust bändi tegevuses.
Kaardistada bändi tegevus olevikus ja tulevikus.

Õpilaste eelteadmised ja -oskused (teema käsitlemiseks)

Teab helimehe põhilisi ülesandeid.

Tunni käik:

Tunni osad	Õpetaja tegevus	Märkused
I Tunni organiseerimine	Videotunni teoreetiline ja tehniline ettevalmistamine. Tervitus, video salvestamise korraldamine,	
II Häälestus	Arutelu tunni teemadel.	
III Õppimine – meetodid	Selgituste andmine helisüsteemi ühendamise kitarri protsessori ja efektidega. Tänu sellele saab	Õpilane osaleb aktiivselt arutelus

	<p>bänd kvaliteetse heli ilma, et peaks füüsiliselt raskeid kitarrivõime kaasas kandma</p> <p>Arutelu helimehe võimalikust kaasamisest ja tema funktsioonidest.</p> <p>Arutelu süntesaatori või elektriklaveri kasutamisest saatepillina.</p>	
IV Peegeldumine (refleksioon)	Õpilase ettepanekud helimehe ja klaveri kasutamise osas ansamblitöös	

Eneseanalüüs:

Milliseid küsimusi esitan endale pärast tundi?

Kas Denni mõtleb minu pakutud ideede üle? Kas minu helitehniline tekst oli õpilasele sobiva raskusastmega ja asjalik?

Millega jäin õpetajana selles tunnis rahule, millega mitte? Miks?

Denni on hea arutluskaaslane ning tunneb muret oma ansambli edasise tegevuse üle, tegi asjalikke ettepanekuid.

2. Tunnikonspekt: Aleksandr, kitarrist

Tunni teema:

Vasaku käe väikese sõrme liikumise parandamine.

Tunni ülesehitus:

Selgitused harjutuste läbiviimise tähtsusest.

Vasaku käe väikese sõrme liikumist parandavad harjutuste ettenäitamine ja nende läbiviimine.

Eesmärk:

Toetada mängutehnika arengut valuvaba väikese sõrme liikumisega.

Barré akordi plärinavaba sooritamine.

Õpilaste eelteadmised ja -oskused (teema käsitlemiseks)

Õpilane on harjutanud algtasemel kitarri iseseisvalt. Esineb raskusi väikese sõrme kasutamisega kitarril mängimisel ja akordide võtmisel.

Õpetaja eeltegevused ja vahendid:

Standardsete käeharjutuste valimine esinemisvabal perioodil harjutamiseks.

Õpilase hetkeolukorra kaardistamine.

Tunni käik:

Tunni osad	Õpetaja tegevus	Märkused
I Tunni organiseerimine	Videotunni teoreetiline ja tehniline ettevalmistamine	Õpilasel puudus veebikaamera, kuid nägi õpetajat.
II Häälestus	Sissejuhatavas vestluses arutelu teemal, kas õpilasel on tekkinud muresid või küsimusi pillimängu osas ja millised need on.	Õpilane annab selgitus pillimängu harjutamise võimalustest
III Õppimine – meetodid	Selgituste andmine harjutustele, mis parandaksid vasaku käe väikese sõrme liikumist ning järgnevalt näitasin ette.	
IV Peegeldumine (refleksioon)	Õpilane kordas õpetaja antud harjutusi koheselt enda kitarril ning esitas täiendavaid küsimusi.	Õpilane nõustus harjutusi tegema

Eneseanalüüs

Milliseid küsimusi esitan endale pärast tundi?

Kas õpilane sai aru minu soovitudest ja harjutustest?

Kas õpilane mõistis, et harjutuste läbiviimine parandab ja teeb mugavamaks pillimängu tehnikat?

Millega jäin õpetajana selles tunnis rahule, millega mitte? Miks?

Oleks tahtnud eelnevalt teada, et Aleksandr'il puudub veebikaamera.

Rahule võib jääda sellega, et ta oli aktiivne ja esitas asjakohaseid küsimusi.

3. Tunnikonspekt: Igor- trummar

Tunni teema:

Kodused rütmiharjutused koordineerimiseks.

Tunni ülesehitus:

Arutlus teema kohta, rütmiharjutuste sooritamine.

Eesmärk (õpitulemused jm eesmärgid õppija seisukohalt):

Eesmärgiks teada harjutusi, mis sobivad keskkonda, milles viibid.

Õpilaste eelteadmised ja -oskused (teema käsitlemiseks):

Muusikaelu iseseisev uurimine.

Tunni käik:

Tunni osad	Õpetaja tegevus	Märkused
I Tunni organiseerimine	Videotunni teoreetiline ja tehniline ettevalmistamine. Rütmiharjutuste valik.	Tunni ettevalmistamine aeganõudvam kuna tegu trummidega seonduvaga.
II Häälestus	Arutlemine koduste rütmivahendite üle. Kui lihtsaks saab minna? Kas õpilane on omandanud midagi uut?	Kõik asjad või esemed on kodus "mängitavad". Kõik teevad mingisugust heli, mida saab kasutada rütmina.
III Õppimine – meetodid	Rütmiharjutuste ettenäitamine ning selgituste andmine.	
IV Peegeldumine (refleksioon)	Õpilane kordab ettenäidatud harjutusi ja mängib ette enda harjutusi. Arutelu.	

Eneseanalüüs:**Milliseid küsimusi esitan endale pärast tundi?**

Kas Igor sai mu mõttest aru, et ka koduste vahenditega on võimalik oma rütmitunnetust arendada?

Millega jäin õpetajana selles tunnis rahule, millega mitte? Miks?

Jäin rahule õpilase positiivse suhtumisega. Ta tunneb huvi ja mureseb bändi kõla üle ning tahab selle kallal tööd teha. Tuletas meelde ja näitas ise ette muusikakooliaegseid koordineerimisharjutusi.

4. Tunnikonspekt: Daniil - kitarrist**Tunni teema:**

Kitarriakordide kiire ja kindel vahetamine.

Tunni üleschitus:

Akordide kiire vahetus lihtsamate palade näitel

Akordide kiire vahetuse harjutused.

Eesmärk (õpitulemused jm eesmärgid õppija seisukohalt):

Vigadeta akordide vahetamine erinevates tempodes.

Õpilaste eelteadmised ja -oskused (teema käsitlemiseks):

Õpilane on eelnevalt õppinud kitarrist algtasemel.

Tunni käik:

Tunni osad	Õpetaja tegevus	Märkused
I Tunni organiseerimine	Videotunni teoreetiline ja tehniline ettevalmistamine. Harjutuste valik algaja kitarristi tasemel akordi liikumise parandamiseks.	
II Häälestus	Sissejuhatav vestlus. Kaardistasime õpilase mure ja hakkasime lahendama.	

III Õppimine – meetodid	Akordivahetuse harjutuste ettenäitamine. Selgituste andmine. Akordide ettemäng	
IV Peegeldumine (refleksioon)	Harjutuste kordamine õpilase poolt. Eksimuste selgituste andmine ja korrigeeriv tegevus.	

Eneseanalüüs:

Milliseid küsimusi esitan endale pärast tundi?

Kas pakutud harjutused on piisavad mängutehnika parandamiseks?

Millega jäin õpetajana selles tunnis rahule, millega mitte? Miks?

Kippus parema käega rütmikat teadmata *swingima*. Jäin rahule õpilase töökuse ja motiveeritusega jätkata pillimängu tehnika parandamisega.

Lisa 2 Videotundide salvestused

1. Priks, P. Laulja Denni videotunni salvestus. 2020. Jõhvi.
<https://drive.google.com/file/d/1izEjhgGWPaKE9bs1roO6Mj9UDpQurgBJ/view?ts=5ec01f2b>
2. Priks, P. Kitarrist Aleksandri videotunni salvestus. 2020. Jõhvi.
https://drive.google.com/file/d/1qLYT5H1v_Eouc2Jfu54O-T0H9WjNZvdY/view?ts=5ec01f2b
3. Priks, P. Trummar Igori videotunni salvestus. 2020. Jõhvi.
<https://drive.google.com/file/d/1twwl5130TEQn6ALynhtQ-hfevOJyi6IG/view?ts=5ec01f2b>
4. Priks, P. Kitarrist Daniili videotunni salvestus. 2020. Jõhvi.
<https://drive.google.com/file/d/1dC351uTtMR3bx501hk3q8Y3iHMu1ugnN/view?ts=5ec01f2b>

SUMMARY

The aim of this study was to confirm that the listening guidance of students interested in co-music in the development of instrumental skills is effective and supported by the school management. The author of the dissertation also studied different methodological literature in order to find suitable instructional techniques and methods for the members of the ensemble.

The importance of children's musical development in human development was emphasized by 19th century musicologists Sinichi Suzuki (1898-1998), Carl Orff (1895-1982) and Zoltàn Kodály (1882-1967). Riho Päts (1899-1977), as a phenomenon of Estonian music pedagogy, was convinced that all people without exception are musically influenced and capable of development.

The author of this work has been supervising the band in Jõhvi Gymnasium since 2018. The ensemble consists of five young men who are studying in the eleventh grade of high school. Three young men - a singer, an electric guitarist and a drummer, have also graduated from music school in various fields. Jõhvi Gymnasium has allowed the ensemble to use the rooms necessary for the tour free of charge. The choice of musical instruments, sound equipment and accessories can be envied by many schools. Thanks to the interest and material support of the school, the ensemble can operate. At this point, the author thanks the school management for the opportunity to guide the band and contribute to the students' musical development. Author is willing to continue guiding the band furthermore.

At first it was difficult to listen all the songs all over again. It took a lot of time and patience. Author is motivated to proceed practicing because musicians who motivate me, are really great players. I can also suggest some ideas to my students to improve their skill on the instrument.

The activities of the ensemble are inspired by the participants' deepened interest in making music together, and the instructor had a good opportunity to share positive experiences of participating in ensembles with young people. The ensemble of Jõhvi Gymnasium acts as a merged team, and

the lack of knowledge of the sheet music of some members has not become an obstacle. The lack of mastery of the sheet music has been compensated by the determined practice of the musicians and the desire to communicate in the language of sounds.

Lihtlitsents lõputöö reprodutseerimiseks ja üldsusele kättesaadavaks tegemiseks

Mina, **PEETER PRIKS**,
(autori nimi)

1. annan Tartu Ülikoolile tasuta loa (lihtlitsentsi) minu loodud teose

Jõhvi gümnaasiumi õpilaste rockansambli kuulmise järgi mängimise juhendamine,
(lõputöö pealkiri)

mille juhendaja on Themuri Sulamanidze,
(juhendaja nimi)

reprodutseerimiseks eesmärgiga seda säilitada, sealhulgas lisada digitaalarhiivi DSpace kuni autoriõiguse kehtivuse lõppemiseni.

2. Annan Tartu Ülikoolile loa teha punktis 1 nimetatud teos üldsusele kättesaadavaks Tartu Ülikooli veebikeskkonna, sealhulgas digitaalarhiivi DSpace kaudu Creative Commons'i litsentsiga CC BY NC ND 3.0, mis lubab autorile viidates teost reprodutseerida, levitada ja üldsusele suunata ning keelab luua tuletatud teost ja kasutada teost ärieesmärgil, kuni autoriõiguse kehtivuse lõppemiseni.
3. Olen teadlik, et punktides 1 ja 2 nimetatud õigused jäävad alles ka autorile.
4. Kinnitan, et lihtlitsentsi andmisega ei riku ma teiste isikute intellektuaalomandi ega isikuandmete kaitse õigusaktidest tulenevaid õigusi.

Peeter Priks

18.05.2020